

Adroddiad i'r	Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych
Dyddiad y cyfarfod	11 Chwefror, 2022
Aelod/Swyddog Arweiniol	Nicola Kneale, Cyngor Sir Ddinbych (Rheolwr Cynllunio Strategol)
Awdur yr Adroddiad	Hannah Edwards, Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (Swyddog Cefnogi y BGC)
Teitl	Asesiad Lles Conwy a Sir Ddinbych 2022

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Mae'r adroddiad hwn yn disgrifio'r broses yr ymgwymerwyd â hi i adfywio'r Asesiad Lles ers ei lansiad cyntaf yn 2017. Gweler Atodiad A am Gynodeb Gweithredol o'r Asesiad Lles. Gellir dod o hyd i ddrafft llawn yr Asesiad Lles ar wefan Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) Conwy a Sir Ddinbych - [Asesiad Lles \(https://conwyanddenbighshirelsb.org.uk/cy/\)](https://conwyanddenbighshirelsb.org.uk/cy/).
- 1.2 Mae'r adroddiad hwn yn rhoi cyfle i adolygu'r canfyddiadau allweddol o'r Asesiad o Les Lleol a gwneud argymhellion fel rhan o'r broses ymgynghori.
- 1.3 Bydd yr Asesiad yn cael ei ddefnyddio i lywio nifer o gynlluniau strategol tymor hir, yn cynnwys Cynllun Lles nesaf Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) Conwy a Sir Ddinbych 2023-28.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 I gyflwyno'r asesiad lles drafft i'r Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus fel rhan o'r broses ymgynghori.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Derbyn a chefnogi'r adroddiad.

3.2 Ymateb i gwestiynau'r ymgynghoriad a restrir isod -

- i. Ydych chi'n cytuno gyda'r canfyddiadau yn yr Asesiad Lles?
- ii. Oes unrhyw beth y mae angen i ni ei newid?
- iii. Oes yna unrhyw beth rydym ni wedi'i fethu?
- iv. Ydych chi'n debygol o ddefnyddio'r Asesiad Lles a'i gynnwys?
- v. Unrhyw sylwadau neu syniadau eraill am yr Asesiad Lles?

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1. Mae [Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015](#) yn nodi gofyniad statudol i bob BGC greu Asesiad o Les Lleol sy'n "ystyried cyflwr lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol yn eu hardal." Mae'r asesiad hwn yn wahanol i asesiadau o anghenion traddodiadol gan y dylai hefyd edrych ar nodi asedau allweddol mewn ardal yn ogystal â meysydd o angen a bylchau mewn darpariaeth gwasanaeth. Dylai edrych ar nodi cyfleoedd yn ogystal â'r bygythiadau, yn awr ac yn y dyfodol.
- 4.2. Mae gwaith wedi bod ar y gweill gyda phartneriaid BGC ar draws Conwy a Sir Ddinbych ers mis Ionawr 2021 i adolygu Asesiad Lles presennol Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych. Nid yw'r siwrnai wedi dechrau gyda syniadau a ffurfiwyd eisoes neu ddadansoddiadau o ddata haniaethol ond ag ymgysylltiad eang â chymunedau lleol a'r staff sy'n gweithio yn y gwahanol sefydliadau sector cyhoeddus.
- 4.3. Byddai disgrifio pob agwedd o les yn dasg anferthol, felly mae'r Asesiad Lles yn ceisio darparu amlinelliad yn unig o faterion mwy strategol sy'n effeithio ar siroedd Conwy a Sir Ddinbych. Rydym wedi grwpio beth mae pobl wedi'i ddweud i mewn i oddeutu 60 pwnc strategol ac edrych ar y data a'r papurau ymchwil ategol sydd ar gael i weld lle mae tystiolaeth gadarn i gefnogi'r canfyddiadau a'r teimladau. Mae pob pwnc yn cynnwys dadansoddiad o'r: sefyllfa sydd ohoni; sut mae hynny'n cymharu â'r gorffennol; sut olwg sydd ar y dyfodol; beth mae pobl wedi'i ddweud am y pwnc, yn ogystal â chwestiynau allweddol a meysydd ble mae angen mwy o waith ymchwil.

- 4.4. Yn benodol rydym wedi ceisio ystyried goblygiadau bob pwnc ar les yr unigolyn a sut mae'n cyfrannu at y 7 nod lles a nodir yn y Ddeddf. Drwy wneud ymchwil ar draws nifer o bynciau sydd wedi'u halinio â'r saith nod lles cenedlaethol, rydym wedi dynodi cyfres o destunau trawsbynciol pwysig ar draws siroedd Conwy a Sir Ddinbych. Mae'r rhain wedi'u rhestru yn Atodiad A, yn y Crynodeb Gweithredol.
- 4.5. Mae'r Asesiad Lles cyfan yn gorff o ymchwil cadarn ac eang sy'n rhoi darlun o Gonwy a Sir Ddinbych heddiw ac yn y dyfodol o ran y cyfleoedd a'r heriau a ragwelir.
- 4.6. Bydd y wybodaeth sydd wedi'i gynnwys yn yr asesiad ar gael ar wefan Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych ar fformat 'Wikipedia', fel yr oedd yn flaenorol. Canmolwyd y fformat hwn yn y gorffennol am ei hygyrchedd ac am y gallu i adnewyddu'r wybodaeth am fod hyn yn ei wneud yn ased cynllunio gwerthfawr ac ymarferol ar gyfer y sectorau cyhoeddus a phreifat a'r trydydd sector/sectorau llawr gwlad yn y sir, felly rydym wedi cadw ato.
- 4.8 Wedi'i seilio ar adborth ymgynghori, byddwn yn gwneud newidiadau ac yn cyhoeddi fersiwn terfynol ym mis Ebrill 2022. Unwaith mae'r Asesiad Lles wedi'i gymeradwyo gan y BGC, bydd y Bwrdd yn gweithio ar ddatblygu Cynllun Lles newydd. Byddwn yn cynnal ymgynghoriad ar y Cynllun Lles cyn iddo gael ei gyhoeddi yn 2023.

5. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

- 5.1 Mae amrywiaeth o ddigwyddiadau ymgysylltu cymunedol wedi'u cynnal ar draws Conwy a Sir Ddinbych er mwyn clywed safbwyntiau cymunedau a llywio'r asesiad. Yn ychwanegol cafodd arolygon ar-lein eu hyrwyddo a gofynnwyd i bob sefydliad cyhoeddus gyflwyno'n ddiennw adborth ymgysylltu yr ymgwymerwyd ag o dros y 2 flynedd ddiwethaf er mwyn i ni allu dysgu o sylwadau a themâu cymunedau. Bydd rhagor o wybodaeth am y broses ymgysylltu yn cael ei drafod yn yr eitem nesaf.

6. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 6.1. Mae risg na fydd yr adnodd gwerthfawr hwn yn cael ei ddefnyddio i'w lawn botensial gan bartneriaid. Yn ychwanegol at ymgynghori, byddwn felly'n dyfeisio rhaglen o gyhoeddusrwydd i sicrhau bod cydweithwyr o bob sector yn ymwybodol o'r Asesiad ac ymhle i ddod o hyd iddo, a sut y gall gynorthwyo i wneud penderfyniadau gwybodus.
- 6.2. Mae perygl nad yw partneriaid yn cadw hyn yn gyfredol a thrwy hynny y bydd defnyddioldeb yr asesiad yn cael ei danseilio, gan olygu hefyd y bydd angen adolygiad ar raddfa fawr yn y dyfodol. Gall cyswllt rheolaidd rhwng swyddogion cefnogi y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, gyda chyfeiriad clir gan y Bwrdd, liniaru'r risg hwn.
- 6.3. Ers cynhyrchu'r Asesiad Lles cyntaf yn 2017 mae capasiti ymchwil timau Conwy a Sir Ddinbych wedi lleihau'n sylweddol. Er hynny mae'r timau wedi cynhyrchu dogfen strategol o safon uchel ar y sefyllfa bresennol yn y ddwy sir. Pe bai mwy o allu i ymchwilio ac ymgysylltu yn y sector cyhoeddus byddai posibilrwydd o gryfhau'r Asesiad ymhellach drwy edrych ar feysydd gwannach ac unrhyw fylchau mewn gwybodaeth, a deall penderfynyddion anghydraddoldeb lles yn well.

7. Pŵer i wneud y penderfyniad

- 7.1. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- 7.2. Adran 21 o'r Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 ac Adran 3.3 o Gylch Gorchwyl y Cydbwyllgor Trosolwg a Chraffu.